

Ånde og leve

Pinsedag 2015, 1. Ræ

ApG 2,1-11; Joh 14,22-31

Den russiske forfatter Solsjenitsyn har en ganske kort fortælling med overskriften 'At Ånde'. Den handler om at han efter en regnvejrsnat står under et æbletræ, der er ved at afblomstre. Han sanser det hele, æbletræet og græsset med dets saft, en duft og saft, der ikke findes ord for. Han tager det ind i dybe åndedrag, fornemmer duften med hele brystet, ånder igen og igen. Og fornemmer friheden.

Han skriver: "Det er vel denne frihed – den eneste, men den dyrebareste, som fængslet berøver os: at ånde sådan, at ånde sådan her." Der er ikke noget andet, der kan sammenlignes med det. Og så slutter han med at sige: "Så længe man endnu kan stå under et æbletræ efter regnen og bare ånde – kan man også leve."

Pinse er at kunne ånde og derfor leve. Det græske ord for ånd er det samme som ordet for at ånde – og i øvrigt kan det også bruges om vinden. Og det som sker pinsedag er, at en ny ånd blæser over disciplene, over verden. Og da de, disciplene, indånder den, kan de igen ånde frit, **ånde et helt nyt liv ind og ud!**

"Det er vel denne frihed – den eneste, men den dyrebareste, som fængslet berøver os," skriver Solsjenitsyn. Også disciplene var fængslet, men af dem selv. De havde efter påskens begivenheder, lukket sig selv inde i angst for, hvad der kunne ske med dem. Men nu blev de med et frie, kunne ånde. Hvad var sket?
Kærligheden var sket!

Det er det første svar i dagens evangelium, da Judas, ikke Iskariot, spurgte Jesus: "Herre, hvordan kan det være, at du vil give dig til kende for os, men ikke for verden?" Så lyder svaret: **(MUS)** "Den, der elsker mig..." Kun sådan kan Jesus i sandhed give sig til kende for mennesker. Han

giver sig til kende i kærligheden, som vi skal høre det i morgen: *"For således elskede Gud verden..."* I den kærlighed fandt de fred. *"Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer, jeg giver jer ikke som verden giver.."*

På det sidste har jeg tænkt meget over 2. vers af 'O du Guds lam' når vi har sunget den, mens jeg holder alterkalken, bægeret, med Jesu blod, forsoningens hele fylde og mysterium op, så vi husker, at der er Jesus til stede. Og det, jeg har tænkt på, er sammenhængen mellem fred og kærlighed.

*Dermed al fred begynder
af kærlighed
giv os din fred*

Hvorned begynder freden? Den begynder med, at Jesus bar korsets skam og alverdens synder. Men det er kun noget værd, fordi han gjorde det i kærlighed. Hvor verden giver den fred, der betyder fravær af krig og derfor ikke altid, langt fra altid, giver fred i hjertet,

langt fra giver det livsfællesskab, hvori vi kan leve, der giver Jesus noget andet, en fred under alle forhold, midt i det mest umulige i vores liv.

I andagtsbogen "bag det ydre" fortæller den svenske præst Torgny Wirén om en helt særlig oplevelse ved en gudstjeneste i en lille kirke i Småland i Sverige. Der sad en spredt flok til gudstjeneste, han kendte dem næsten alle sammen. Men en skilte sig ud. En gammel mand, der skjulte sig bag en søjle. Han så ud til ikke at følge med i noget som helst. Heller ikke da præsten begyndte nadverritualet, så det ud til at røre den gamle mand. Men da de andre gik op, rejste han sig også. *"Nu forlader han nok kirken,"* tænkte præsten. Men det gjorde han ikke. Han gik op til nadverbordet, knælede med stort besvær og modtog brød og vin. Efter gudstjenesten blev han siddende. Da de andre var gået, kom han op til præsten og begyndte at fortælle. *"Her har jeg ikke været siden min konfirmation,"* begyndte han. Og så fortalte han om et udsvævende liv som sømand med drukture og et utal

af piger i mange havne. Som han blev ældre begyndte det at indhente ham. Især tænkte han på, hvor mange ulykkelige pigeskæbner, han havde efterladt sig. Og hvor mange børn, der mon spurgte forgæves efter, hvem deres far var. Egentlig ville han gerne, hvis han havde kunnet, vende tilbage og gøre op med alle hans svigt, gøre det godt igen. Men det lod sig ikke gøre. Han sagde til præsten: *"Det føltes, som om jeg måtte gøre noget, udføre en handling, som kunne sone min beskidte sjæl."* Og så var han kommet på den tanke at han ville vende tilbage til sin gamle konfirmationskirke. Og det gjorde han så. Men han hverken hørte efter, hvad præsten sagde, eller lagde mærke til, hvad præsten gjorde. Indtil præsten sagde ordene "til syndernes forladelse". Og, siger han så, *"Så tænkte jeg: Det vil jeg have. Det er, hvad jeg har brug for."* Og så spørger han præsten: *"Tror du også, det gælder for mig, - efter alt det, jeg har gjort?"* Den gamle mand ser intenst og kraftfuldt ind i præstens øjne. Tiden står stille. Det er evighedens øjeblik. Præsten tænker det hele igennem, de ulykkelige kvinder, børnene

som savner deres far. Det var, som de alle sammen var der og med intense øjne fulgte med, ventede i endeløs spænding på, hvad præsten ville sige. Hvad gør præsten? Han hvisker til den gamle mand, for det her er så stort, at det kun kan hviskes: *"Jeg tror faktisk det er så enkelt. Ellers har jeg fuldstændig misforstået alt, hvad den kristne tro handler om. At komme tilbage til Gud er ikke sværere end det"*.

Hvad sker der så? Så hvisker den gamle mand tilbage: *"Tak, så stoler jeg på det. Så stoler jeg på det!"*

Hvad var sket? Det var blevet pinse i den gamle mands liv. Han havde fundet fred midt i ufreden i hans eget liv. Hvor han var ved at blive kvalt i det han havde gjort, var lukket inde i hans eget uhumske liv med en kvalmende stank og forpestet luft, der var han kommet ud i det fri og derfor kunne han nu ånde. Der kunne han nu leve – *ånde og leve!* For Ånden, talsmanden havde taget affære.

Han er vores advokat. *”Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt, hvad jeg har sagt jer.”*

Han er den, der overbeviser om sandheden. Både sandheden om os og om Jesus, evangeliet. For her er det ord virkelig sandt, at det må gøre ondt, før det kan blive godt. Sådan var det for den gamle mand. Sådan har det været lige siden for hvert menneske, der ved Helligåndens kraft blev en kristen. Men denne talsmand har det ved sig, at alt det han tager frem af, hvad Jesus har sagt, både ord til dom og ord til frelse, de er sagt i ubetinget kærlighed. Det er kærligheds og sandheds ånd, der binder bånd mellem himmel og jord, binder hjertebånd. Kun kærligheds og sandheds ånd kan gøre fri, så vi kan leve. Kun sådan blev der pinse i den gamle mands liv.

Sådan blev det, fordi der var en, der havde åndet pinsen ind i sit liv, præsten. Som allerede nævnt, kan det græske

ord for ånd også betyde *at ånde* – ligesom på dansk.

Præsten havde åndet pinsens ånd ind i sit liv. Men når man ånder ind, må man også ånde ud. Da præsten svarede den gamle mand, var det Helligånden, der overbeviste både ham og den gamle mand. *Hvad vi ånder ind, ånder vi også ud.*

Jeg søgte på nettet efter billeder om at ånde. De var overvejende negative, fyldt med eksempler på dårlig ånde. Pinedag blev den dårlig ånde skiftet ud, frygtens og angstens og hadets ånd blev skiftet ud med kærlighedens ånd. Og de lod sig døbe, som vi ser på billedet her. Tunges af ild fik mennesketunger til at gløde med kærligheds og sandheds ånd. Og siden er der blevet holdt dåb, som også vi har gjort det i dag.

Og det er sket verden over, fordi der er et sprog, som alle kender, kærlighedens sprog på vort eget tungemål. Så er vi sat til at ånde pinsens ånd ind, for at vi må ånde den ud. Ånde den ud, så mennesker kan ånde og leve, sådan

som det skete for den gamle mand, der vendte tilbage til
sin konfirmations kirke, vendte tilbage til sin dåbs pagt,
fandt et sted med en fri ånd. Glædelig pinse!